

kolejny numer *Przeglądu Psychologicznego* będzie numerem tematycznym poświęconym psychologii zdrowia. Redaktorem numeru jest Helena Wrona-Polańska

Zapraszamy do zamawiania numeru!

http://www.kul.pl/rok-2018.art_78589.html

Kamilla Bargiel-Matusiewicz i Aleksandra Dąbrowska

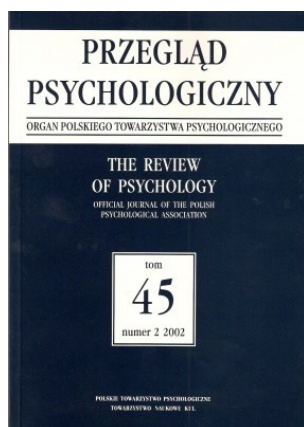
Różnice w radzeniu sobie ze stresem egzaminacyjnym w grupie młodych dorosłych w kontekście uzależnienia od nikotyny

Głównym celem prezentowanych badań było przedstawienie różnic między osobami palącymi i niepalącymi w poziomie odczuwanego stresu oraz stosowaniu strategii radzenia sobie ze stresem w sytuacji stresu egzaminacyjnego. Przebadano 201 młodych osób dorosłych, w tym 129 kobiet i 72 mężczyzn, w wieku od 18 do 34 lat. Do diagnozy poziomu stresu wykorzystano Skalę Odczuwanego Stresu PSS-10, a strategii radzenia sobie ze stresem Kwestionariusz Zachowania oraz Inwentarz do Pomiaru Radzenia Sobie ze Stresem mini-COPE. Otrzymane wyniki wykazały, że osoby palące mają wyższy poziom subiektywnie odczuwanego stresu oraz częściej stosują strategie polegające na odwracaniu uwagi od stresora i koncentracji na emocjach takie jak: zachowania unikowe, bezradność, praca nad emocjami oraz poszukiwanie wsparcia. Rzadziej natomiast stosują zwrot ku religii i radzenie oparte na znaczeniu. Obie grupy z podobną częstotliwością stosują aktywne radzenie sobie, akceptację, poczucie humoru, myślenie życzeniowe i dystansowanie się. Uzyskane wyniki wskazują zatem, że główna różnica dotyczy większego natężenia zachowań unikowych oraz koncentracji na emocjach, nie zaś deficytów w radzeniu sobie skoncentrowanym na zadaniu.

Agnieszka Pasztak-Opiłka, Jagoda Sikora i Agnieszka Zachurzok

Systemowe uwarunkowania zachowań żywieniowych w rodzinie dziecka z otyłością

Nadwaga i otyłość stanowią istotny problem zdrowotny współczesnych dzieci. Celem pracy jest propozycja modelu systemowych uwarunkowań zachowań żywieniowych, inspirowanego Mandalą Zdrowia Hancocka i Perkins i opartego na Modelu Kołowym Olsona oraz koncepcji stylów wychowania Baumrind. Obok cech temperamentalnych dziecka, kształtujących jego preferencje żywieniowe za najistotniejsze zmienne w modelu, wpływające na zachowania żywieniowe uznano style wychowawcze oraz cechy systemu, zgodne z Modelem Kołowym (tj. poziom spójności i elastyczności w rodzinie oraz satysfakcję z życia rodzinnego i ze wzajemnej komunikacji). Znaczącą rolę odgrywają również: percepcja otyłości dziecka, otyłość rodzica, styl życia oraz wpływ innych członków rodziny. Podkreślono znaczenie statusu socjoekonomicznego oraz oddziaływania środowiska zewnętrznego na funkcjonowanie systemu rodzinnego.

kolejny numer *Przeglądu Psychologicznego* będzie numerem tematycznym poświęconym psychologii zdrowia. Redaktorem numeru jest Helena Wrona-Polańska

Zapraszamy do zamawiania numeru!

http://www.kul.pl/rok-2018.art_78589.html

Helena Wrona-Polańska

Różnice w samoocenie zdrowia kobiet i mężczyzn z białaczką po transplantacji szpiku kostnego i jej psychologiczne wyznaczniki

Cel: Ukazanie wyznaczników samooceny zdrowia kobiet i mężczyzn z białaczką po transplantacji szpiku. Podstawą teoretyczną badań jest Funkcjonalny Model Zdrowia Wrony-Polańskiej (2003). Metoda: Przebadano 141 chorych po transplantacji szpiku – 80 mężczyzn i 61 kobiet - leczonych w Klinice Hematologii UJ Collegium Medicum. W badaniach zastosowano wywiad standaryzowany oraz kwestionariusze: stylów i strategii radzenia sobie ze stresem Endlera i Parkera, STAI Spielbergera, SOC-29 Antonovsky'ego, skalę Rosenberga oraz 10-stopniowe skale do samooceny zdrowia badanych i oceny zdrowia obiektywnego przez lekarza. Wyniki: Analiza ukazała statystycznie istotną wyższą samoocenę zdrowia kobiet niż mężczyzn. Wyższy poziom stresu u kobiet wiąże się z kumulacją negatywnych emocji i kompensacyjnym zawyżaniem samooceny zdrowia. Niższa samoocena zdrowia mężczyzn wiąże się z krótkim czasem od przeszczepu. Analiza regresji krokowej ujawniła predyktory zdrowia subiektywnego: zdrowie obiektywne (.413), stres (-.285), koncentrację na negatywnych emocjach (-.193), poczucie sensowności (.244).

Michał Ziarko, Aleksandra Jasielska i Monika Mielcarek

Nawykowe zamartwianie się jako czynnik podtrzymujący objawy depresyjne u pacjentów chorujących na reumatoidalne zapalenie stawów

Wprowadzenie. Osoby chorujące na RZS cechuje podwyższony poziom depresji w porównaniu z populacją ogólną. Celem zrealizowanego projektu badawczego było zidentyfikowanie korelatów depresji o charakterze poznawczym pod postacią nawykowego zamartwiania się. Metody: Referowane badania miały charakter porównawczy w czasie. W pierwszym etapie wzięło udział 210 osób chorujących na RZS (161 kobiet [76,7%]). W drugim 194 chorych. Pierwszy pomiar miał miejsce w chwili rozpoczęcia leczenia szpitalnego. Na tym etapie mierzono poziom depresji i nawykowe zamartwianie się. Drugi pomiar odbył się w chwili zakończenia hospitalizacji; podczas niego szacowano poziom depresji. W badaniach posłużono się Skalą Depresji CES-D oraz Inwentarzem Lękowego Zamartwiania. Wyniki: Otrzymane wyniki wskazują, że nawykowe zamartwianie się wiąże się dodatkowo z depresją. Dodatkowo okazało się, że relacja pomiędzy depresją w chwili przyjęcia do szpitala i jego opuszczenia mediowana jest przez nawykowe zamartwianie się. Dyskusja: Zaobserwowany brak zmienności w natężeniu objawów depresji u chorych na RZS wskazuje, że zabiegi medyczne nie modyfikują samopoczucia chorych. Obecność i niezmiennosc nastroju depresyjnego można w pewnym stopniu tłumaczyć zamartwianiem się i metazamartwianiem. Interpretacja taka jest uzasadniona z racji tego, że metazamartwianie się jest identyfikowane jako proces podobny do metaprzekonań pozytywnych i negatywnych dotyczących ruminaacji depresyjnych.